

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/46/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112221847
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5112221847.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Kataríny Beniačovej, v právnej veci navrhovateľky: G. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, X. - G. Q., prechodne bytom A. X. XX, X., zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Martou Wertlenovou, advokátkou so sídlom G. XXXX/XB, X., proti matke navrhovateľky: JUDr. W. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. XX/XX, X. - G. Q., zastúpenej splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária Andrea Havelková, s. r. o., so sídlom D. Dlabača 2748/28, Žilina, IČO: 36 854 956, o určenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní matky navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 9P/275/2012-1397 zo dňa 26. januára 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku I. o bežnom výživnom, II. o zameškanom výživnom a IV. o trovách konania potvrdzuje.

Vo výroku III., ktorým súd návrh navrhovateľky vo zvyšku zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 9P/275/2012-1397 zo dňa 26. 01. 2018 uložil matke JUDr. W. G. povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky - plnoletej dcéry sumou 280,- eur mesačne od 01. 07. 2012 a od 01. 10. 2013 sumu 330,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky (výrok I.). Nedoplatok na výživnom za obdobie od 01. 07. 2012 do 31. 01. 2018 vo výške 5.630,- eur uložil matke splácať v mesačných splátkach po 150,- eur, splatných spolu s bežným výživným, k rukám navrhovateľky, pod následkom straty výhody splátok (výrok II.). Vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol (výrok III.). Žiadnemu z účastníkom nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

V odôvodnení konštatoval, že navrhovateľka sa návrhom podaným na súde dňa 22. 06. 2012 domáhala voči matke ako výživou povinnej osobe určenia výživného vo výške 400,- eur mesačne, splatného vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom 22. 06. 2012.

Súd vo veci rozhodol aplikujúc ust. § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 1 až 3, § 75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“).

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 2C/94/2011 zo dňa 14. 05. 2012 bola vtedy maloletá navrhovateľka zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 200,- eur mesačne od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Čistý mesačný príjem otca bol v tom čase ustálený na sumu 1.933,- eur a čistý mesačný príjem matky na sumu 1.609,- eur. Navrhovateľka sa v apríli 2012 odsťahovala od matky k otcovi, bývajú v rodinnom dome starej matky navrhovateľky.

Navrhovateľka v roku 2013 ukončila stredoškolské štúdium a nastúpila na denné vysokoškolské štúdium v Českej republike - na Karlovej univerzite. Zákonná vyživovacia povinnosť matky je teda daná. Súd preto návrhu navrhovateľky vyhovel, keď nezistil, že by priznanie výživného bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Pri určení výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb navrhovateľky, schopností, možností a majetkových pomerov matky navrhovateľky ako povinného rodiča a práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni povinného rodiča.

Súd mal preukázané, že matka navrhovateľky je advokátka, s praxou od roku 2000. V roku 2011 bol rozdiel medzi jej príjmami a výdavkami z podnikania vo výške 25.229,54 eur, t. j. 2.102,46 eur mesačne, v roku 2012 vo výške 16.233,58 eur, t. j. 1.352,80 eur mesačne, v roku 2013 vo výške 3.259,71 eur, t. j. 271,64 eur mesačne, v roku 2014 vo výške 2.332,40 eur, t. j. 194,36 eur mesačne, v roku 2015 strata 6.357,27 eur, v roku 2016 opäť strata 3.126,48 eur.

Súd pri určovaní výšky výživného za rok 2012 vychádzal z rozdielu príjmov a výdavkov matky za rok 2011 a 2012, teda zo sumy 2.102,46 eur a 1.352,80 eur mesačne. V roku 2013 vychádzal z časti z príjmu matky v roku 2012, ale keďže v účtovnom roku 2013 bol rozdiel medzi príjmami a výdavkami matky len 271,64 eur a v nasledujúcich obdobiach sa dostala do straty, za toto obdobie (2013 až 2018) vychádzal zo schopností a možností matky (§ 75 ods. 1 vety prvej zákona o rodine), s doplnením zákonnej zásady potenciality príjmu (§ 75 ods. 1 veta druhá zákona o rodine). Súd tak pri existencii objektívnych skutočností (veku - matka je v produktívnom veku, stupňa dosiahnutého vzdelania a zamerania - matka má II. stupeň vysokoškolského vzdelania v odbore právo, zdravotného stavu - matka nemá zníženú pracovnú schopnosť, schopností a praxe - matka má dlhoročnú prax ako advokátka, dopytu na trhu práce - dopyt po právnych službách zásadným spôsobom od roku 2012 nepoklesol) pokles príjmu z podnikania matky v roku 2012 - zo sumy 1.609,- eur netto, na stratu v posledných rokoch, vyhodnotil ako vzdanie sa zárobku matky bez dôležitého dôvodu. Súd konštatoval, že taká kríza na trhu s poskytovaním právnych služieb nenastala, preto s poukazom na radikálny pokles príjmu matky po podaní návrhu navrhovateľky vychádzal z domnienky, že matka riadne nevykonáva činnosť ako advokátka, alebo neuviedla skutočný príjem v daňovom priznaní a nadhodnotila svoje výdavky. Matka má dlhoročnú právnu prax, potrebnú kvalifikačnú skúšku a neboli preukázané žiadne obmedzenia na trhu práce (schopnosti a možnosti). Matka nepreukázala, že by mala pracovnú schopnosť z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu zníženú. Inú zákonnú vyživovaciu povinnosť nemá. Matka je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, ktoré by mohla využívať na dosahovanie príjmov (napríklad nájom) alebo ich môže predať. Je tiež bezpodielovou spoluvlastníčkou rodinného domu s príslušnými pozemkami, ktorého hodnota je 248.000,- eur.

Súd zároveň vychádzal i z rekonštrukcie príjmu matky pomocou výdavkov, ktoré uviedla matka, ktoré hradí mesačne (splátka úveru v P. J. 142,- eur, hypotekárny úver 397,- eur, výživné pre navrhovateľku 200,- eur, osobné výdavky 120,- eur, výdavky na domácnosť 200,- eur, teda spolu 1.059,- eur netto), z čoho dospel k záveru o minimálnom reálnom príjme matky, ktorý musí mať, aby uvedené výdavky mohla hradiť.

Vychádzajúc z uvedeného súd ustálil príjem matky za obdobie 2013 až 2018 na sumu minimálne 1.100,- eur netto, z ktorého dôvodu neuveril matke, že jej príjem z advokácie je 150,- eur až 200,- eur mesačne. Súd prihliadol aj na to, že matka používa prostriedky určené prioritne na podnikanie (napr. motorové vozidlo, telefón) aj na súkromné účely. Dosahuje tak určitý benefit pre seba, čím si znižuje svoje reálne výdavky. Dlhy matky súd nezobral do úvahy, pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami.

Na strane navrhovateľky súd počas stredoškolského štúdia zohľadnil výdavky na stravu 200,- eur (navrhovateľka je už plnoletá), oblečenie 50,- eur, hygienické a iné základné potreby 50,- eur, mobil a internet 30,- eur, voľnočasové aktivity 50,- eur, výdavky v škole, vrátane výdavkov na prípravu na štúdium na vysokej škole 40,- eur, jazykové kurzy 80,- eur (príprava na štúdium na vysokej škole). Celkovo súd ustálil v tomto období priemerné odôvodnené výdavky na celkovú sumu 500,- eur mesačne. Z tejto sumy sa musí matka podieľať väčšou časťou, teda minimálne 280,- eur a otec 220,- eur, pretože otec zabezpečuje pre dcéru najmä bývanie.

Počas vysokoškolského štúdia, t. j. od 01. 10. 2013 súd zohľadnil výdavky na stravu 200,- eur, oblečenie 60,- eur, hygienické a iné základné potreby 50,- eur, mobil a internet 40,- eur, voľnočasové aktivity 70,- eur, výdavky v škole 20,- eur, cestovné na Slovensko a späť, vrátane cestovného v mieste štúdia 45,- eur, výdavky na bývanie (internát) 110,- eur. Celkovo teda súd ustálil v tomto období priemerné odôvodnené výdavky na celkovú sumu cca 600,- eur mesačne. Z tejto sumy sa opäť podľa názoru súdu musí matka podieľať väčšou časťou, teda minimálne 330,- eur a otec 270,- eur, pretože otec zabezpečuje pre dcéru najmä bývanie.

Vychádzajúc z uvedeného súd určil výživné diferencovane počas dvoch období, a to za obdobie od 01. 07. 2012 vo výške 280,- eur mesačne a od 01. 10. 2013 vo výške 330,- eur mesačne, ktoré je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky.

Vychádzajúc z výšky určeného výživného a výživného zaplateného matkou súd určil výšku zameškaného výživného za obdobie od 01. 07. 2012 do 31. 01. 2018 vo výške 5.630,- eur, ktoré matke povolil splácať v mesačných splátkach po 150,- eur, splatných spolu s bežným výživným, k rukám navrhovateľky, pod následkom straty výhody splátok.

Keďže súd nevyhovел návrhu navrhovateľky v celom rozsahu, návrh vo zvyšnej časti zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“) tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal, keď v konaní neboli zistené také okolnosti prípadu, kedy by priznanie trov konania bolo spravodlivé (§ 55 C. m. p.).

2. Proti tomuto rozsudku, čo do výrokov o bežnom a zameškanom výživnom, podala matka navrhovateľky odvolanie, ktorým sa domáhala jeho zmeny spočívajúcej v určení vyživovacej povinnosti voči plnoletej dcére vo výške 200,- eur mesačne od vyhlásenia rozhodnutia a vo zvyšnej časti zamietnutia návrhu navrhovateľky.

Odvolanie odôvodnila podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) majúca za to, že súd procesným postupom znemožnil strane vykonať úkony jej patriace; na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie procesné prostriedky obrany a na základe tohto súd vychádzal aj z nesprávneho právneho posúdenia, resp. výkladu právnych noriem.

Namietala, že v konaní nebolo preukázané konštatovanie súdu, že jeden z rodičov poskytuje plnoletej dcére bývanie, nakoľko bývanie navrhovateľky zabezpečuje stará matka navrhovateľky.

Pokiaľ súd konštatoval, že pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti musí byť vyjadrená zásada úmernosti životnej úrovne dieťaťa k životnej úrovni rodiča, ako aj to, že pri určovaní výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti povinného rodiča, tieto pravidlá pre určovanie výšky vyživovacej povinnosti nepremietol do meritórneho rozhodnutia. V konaní súd správne zistil výšku jej príjmu vyplývajúcu z podaných daňových priznaní, ktorý sa od r. 2013 zásadne nezmenil a ktorý je v priemere cca 200,- eur mesačne, súd správne ustálil aj príjem v r. 2012, ktorý bol 1.352,80 eur. Z tohto súd určoval výšku výživného pre navrhovateľku za obdobie od 01. 07. 2012 do 01. 10. 2013 vo výške 280,- eur mesačne. Takto určená suma však nezohľadňuje dramatický pokles príjmu za rok 2013, nezodpovedá oprávneným potrebám plnoletého dieťaťa, ktoré v tom čase ešte študovalo na strednej škole a nemalo dôvodné a oprávnené výdavky vo výške, ktorá by mohla byť základom pre určenie tak vysokej vyživovacej povinnosti z jej strany. Takto určená suma výživného nezohľadňuje ani platby 400,- eur mesačne od otca, ktorá suma pokryla v zásade skoro väčšinu odôvodnených výdavkov navrhovateľky.

Pokiaľ následne súd pri rozhodovaní o výške výživného na ďalšie obdobie vychádzal pri určovaní vyživovacej povinnosti len z jej schopností a možností, s doplnením zásady potenciality príjmu, rozhodol v rozpore s názorom odvolacieho súdu vysloveným v uznesení č. k. 8CoP/38/2016-970 zo dňa 31. 01. 2017, kde odvolací súd v ods. 13 uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že by odmietla vykonávať inú činnosť s vyšším príjmom, ani nebolo preukázané, že by v inom zamestnaní zodpovedajúcom jej vzdelaniu a praxi mohla dosahovať lepší príjem. Ani po vrátení veci na okresný súd neboli takéto skutočnosti v konaní preukázané a dokonca ani tvrdené.

V tomto prípade nemožno aplikovať pri určovaní vyživovacej povinnosti zásadu potenciality príjmu a je nutné vyživovaciú povinnosť určiť na základe jej reálnych zárobkových možností. Jednoznačne vysvetlila, prečo i napriek nízkemu príjmu nesmerovala k zmene povolania, pričom hlavnými prekážkami sú jej vek a nedostatočná jazyková vybavenosť. Pokiaľ súd vyhodnotil pokles jej príjmu ako vzdanie sa zárobku bez dôležitého dôvodu, ide o nesprávne skutkové zistenie. Jej príjem ako advokátky nie je závislý výlučne len na jej osobe, ale v prevažnej miere na trhu, na dopyte po jej právnych službách. Súd neprihliadal na to, že jej v rozhodnom období skončila väčšina paušálnych klientov, o čom produkovala v konaní aj listinné dôkazy.

Pokiaľ súd v napadnutom rozsudku uvádza, že vychádzal z domnienky, že neuviedla v daňovom priznaní skutočný príjem, jedná sa o nesprávny záver súdu, nakoľko v konaní boli predložené listinné dôkazy, z ktorých sú zrejmé všetky peňažné pohyby a toky peňazí plynúce z jej povolania. Pochybnosti o zapieraní príjmov vylučujú aj detailné výpisy z účtov, ktoré súdu za rozhodné obdobie predložila.

Nesúhlasila ani s konštatovaním súdu, že nepreukázala zhoršený zdravotný stav, keď súdu uviedla, že trpí chorobou slinivky, čo zasahuje do výkonu jej povolania, pričom druhá strana túto skutočnosť nespornila a je teda nutné na túto prihliadať ako na nespornú.

Pokiaľ ide o vlastníctvo nehnuteľností, súd nezohľadnil, že rodinný dom súp. č. XXX v kat. úz. G. Q. je zaťažený hypotékou, ktorú musí spláca výlučne ona, nakoľko otec navrhovateľky túto prestal splácať a zatiaľ nie je vyporiadaný v BSM. Vo vzťahu k nehnuteľnostiam v kat. úz. Y. C. súd nezohľadnil, že na tejto viazne vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného užívania v prospech starej matky navrhovateľky, ktorá tieto aj reálne užíva, a teda nemôže s týmito nakladať ako so svojimi vlastnými. V nehnuteľnostiach kat. úz. C. má právo doživotné užívania nielen jej matka a jej manžel, ale aj otec a matka terajšieho manžela jej matky, a teda s týmito nehnuteľnosťami tiež nemôže nakladať ako so svojimi vlastnými. Pokiaľ ide o pôžičky od jej otca, pokiaľ by jej ich neposkytol, nebola by schopná splácať svoje záväzky súvisiace s podnikaním.

V ďalšom poukázala na to, že súd sa vôbec nezaoberal úsporami, ktoré jej bývalý manžel mal na svojom účte v čase rozvodu manželstva vo výške 33.000,- eur, ktoré pochádzajú z BSM a ktoré previedol neoprávnené na svoju matku, a tým protiprávne zmenšil jej majetok o sumu 16.500,- eur. Uvedené je potrebné zohľadniť, nakoľko sa tak deje za súčasného nesplácania splátok hypotéky, ktorá je spoločným záväzkom oboch rodičov, otcom navrhovateľky.

Namietala, že žiadala zdokladovať od navrhovateľky výpis z účtov, a to tak slovenského ako aj českého a hodnotu jej úspor, tento relevantný dôkaz však súd nevykonal. Životná úroveň navrhovateľky je totiž podstatne vyššia ako jej životná úroveň. Výdavky, ktoré v konaní navrhovateľka deklarovala, jednoznačne nie je schopná pokryť z výživného, ktoré jej údajne poskytuje otec vo výške 400,- eur a ona vo výške 200,- eur, teda buď zavádza ohľadne výšky a druhu svojich výdavkov alebo má nemalý príjem, ktorý v konaní zatajila a ktorý je v takomto prípade relevantný pre meritórne rozhodnutie.

Nesúhlasila ani s uložením povinnosti prispievať na výživné vo vyššej sume ako otcovi, keď bývanie zabezpečuje stará matka dcéry a nie otec, pričom otec v tomto období dosahoval podstatne vyšší príjem ako ona, čo by sa malo odzrkadliť na výške jeho vyživovacej povinnosti. Súd však tieto skutočnosti pri rozhodovaní nezohľadnil, aj napriek tomu, že je to pre meritórne rozhodnutie dôležité, navyše ani nezisťoval riadne príjem otca a nevykonal v tomto smere potrebné dokazovanie.

Záveru súdu sú nejasné a nezrozumiteľné pri určení jej vyživovacej povinnosti aj preto, lebo na jednej strane súd uvádza, že vychádzal z toho, že otec navrhovateľky si svoju vyživovaciu povinnosť plní vo výške 400,- eur mesačne, na druhej strane mu ju určil len vo výške 220,- eur, následne vo výške 270,- eur. Súd musí skutočnosť, že otec platí 400,- eur mesačne brať do úvahy pri rozhodovaní o výške jej vyživovacej povinnosti, najmä za obdobia, kedy už bolo výživné spotrebované. Dcéra mala v období od 01. 10. 2013 do rozhodnutia súdu pokryté všetky súdom uznané odôvodnené výdavky, a to zo strany otca vo výške 400,- eur a z jej strany vo výške 200,- eur. Preto za obdobie od 01. 10. 2013 do rozhodnutia súdu nemožno hovoriť o žiadnom zameškanom výžinom a nie je potrebné za toto obdobie ingerenciu súdu. Jej vyživovacia povinnosť nemá slúžiť na kompenzáciu už zaplateného výživného zo strany otca. Takýto prístup k určovaniu vyživovacej povinnosti je neprípustný, spotrebované výživné sa totiž nevracia. Zopakovala, že otcovi nie je možné uznať osobnú starostlivosť pri určovaní výživného, nakoľko navrhovateľka od podania návrhu nežije s otcom v jednej domácnosti, na Slovensko chodí minimálne, možno raz do mesiaca, aj to žije v domácnosti svojej starej matky, kde však nežije otec navrhovateľky.

Podľa odvolateľky je potrebné zohľadniť aj spôsob života aký vedie navrhovateľka, ktorá ťažiskovo investuje do cestovania a do svojho zovňajšku, prípadne do návštev barov a reštaurácií, pričom nepovažuje za vhodné a ani zákonné, aby ju súd svojim rozhodnutím v tomto spôsobe života podporoval. V prípade určenia vyživovacej povinnosti v súdom uvedenej výške jej nezostanú ani dostatočné prostriedky na základné životné potreby. Zadlžovanie advokátskej kancelárie v ostatných rokoch ovplyvnil aj reálny nárast nákladov kancelárie, a to predovšetkým odvodovej povinnosti, ktorú si plní z minimálnej mzdy, ale svojej asistentke odvádza zo sumy 600,- eur vo výške 309,- eur mesačne, nárastu cien energií a PHM. Z uvedených dôvodov je nereálne zaviazat' ju plnením vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke sumou 330,- eur a splátkami dlžného výživného vo výške 150,- eur, nakoľko táto suma by bola proti zásadám Civilného sporového poriadku v zmysle čl. 4 ods. 2, a to proti princípom všeobecnej spravodlivosti.

3. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Stotožnila sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý podľa nej vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie a zo skutkových zistení vyvodil správny skutkový stav a správny právny záver. Tvrdenia matky v odvolaní považovala za špekulatívne, účelové, v snahe matky vyhnúť sa plneniu vyživovacej povinnosti voči nej v zákonom rozsahu. Poukázala na svoje vyjadrenia prezentované v doterajšom konaní, na ktorých zotrvala.

Uviedla, že návrh na určenie vyživovacej povinnosti voči matke podala z dôvodu, že matka jej neplatila na výživu žiadne výživné. V čase podania návrhu bola vo štvrtom ročníku Bilingválneho gymnázia v Žiline, v súčasnosti je študentkou prestížnej vysokej školy - Univerzity Karlovej v Prahe. Nevlastní žiaden majetok.

Počas štúdia v Prahe jej bydlisko je rodinný dom starej matky, ktorá umožnila otcovi bývanie v dome. Otec zabezpečuje údržbu domu a platí náklady spojené s užívaním domu. So súhlasom svojej matky jej zabezpečuje otec bývanie v tomto rodinnom dome. Počas akademického roku býva na internáte. Matka sa okrem preukázaného výživného nepodieľa na jej nákladoch.

Matka je dlhoročnou advokátkou, v rozpore s tvrdením o výške svojho príjmu má mimoriadne nadštandardnú životnú úroveň. Užíva výlučne sama 5-izbový nový rodinný dom s garážou najmenej pre 2 osobné motorové vozidlá s rozsiahlym pozemkami o výmere 2376 m² v X., kat. územie G. Q. (LV č. XXXX). Je pravdou, že platí splátky úveru, výška ktorých však nedosahuje ani všeobecnú cenu nájmu v meste X. a jeho okolí za užívanie nehnuteľností uvedeného charakteru. Okrem toho je vlastníčkou rodinného domu súp. č. XXX v Y. C. a prislúchajúcich pozemkov o výmere 676 m² (LV č. XXX), domu súp. č. XXX v C., vrátane pozemkov (LV č. XXXX, XXXX). Z výpisu z účtu matky vyplýva, že platí náklady súvisiace s vlastníctvom a užívaním týchto nehnuteľností. Užíva a vlastní nadštandardné osobné motorové vozidlo Audi, ktoré užíva nielen pre potreby podnikania, ale i pre súkromné účely.

Matka v tomto konaní tvrdí, že nie je v jej možnostiach plniť výživné vo výške stanovenej súdom, v rozpore s týmto tvrdením v konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline sp. zn. 2C/204/2012 naopak tvrdí, že je solventná pri prikázaní nehnuteľností tvoriacich BSM vyplatiť vyporiadací podiel (hodnota nehnuteľností určená znaleckým posudkom predstavuje 248.000,- eur).

Matka tvrdí, že súd nezohľadnil jej zdravotný stav, a to ochorenie slinivky brušnej, avšak nepreukázala, že by z titulu svojho ochorenia bola dlhšiu dobu práceneschopná alebo nemohla vykonávať svoje povolanie.

4. Matka navrhovateľky na vyjadrenie navrhovateľky už nereagovala. V spise sa síce nachádza žiadosť matky, resp. jej splnomocnenej zástupkyne o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k vyjadreniu navrhovateľky do 20. 08. 2018 z dôvodu pobytu na dovolenke od 13. 07. 2018 do 15. 08. 2018, svoje stanovisko však v uvedenej lehote, a to ani do rozhodnutia odvolacieho súdu, nepredložila.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu podľa § 65, § 66 C. m. p. a napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vo veci už v minulosti rozhodol rozsudkom zo dňa 15. 02. 2016, ktorým matke navrhovateľky uložil povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou 350,- eur mesačne od 01. 07. 2012 a od 01. 10. 2013 sumou 450,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, nedoplatok na výživnom za obdobie od 01. 07. 2012 do 31. 01. 2016 vo výške 10.170,- eur povolil matke navrhovateľky splácať v mesačných splátkach po 425,- eur, splatných spolu s bežným výživným, k rukám navrhovateľky pod následkom straty výhody splátok, vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky zamietol. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uvedený rozsudok okresného súdu na základe odvolania matky navrhovateľky uznesením č. k. 8CoP/38/2016-970 zo dňa 31. 01. 2017 vo výrokoch, ktorými súd uložil matke navrhovateľky povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou 350,- eur mesačne od 01. 07. 2012 a od 01. 10. 2013 sumou 450,- eur mesačne a zaplatiť nedoplatok na výživnom za obdobie od 01. 07. 2012 do 31. 01. 2016 vo výške 10.170,- eur v mesačných splátkach po 425,- eur splatných spolu s bežným výživným a vo výroku o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, vo zvyšnej časti ponechal rozsudok okresného súdu nedotknutý. Odvolací súd rozsudku súdu prvej inštancie vytkol jeho nepreskúmateľnosť, keď z napadnutého rozhodnutia nebolo zrejmé na základe akých skutočností dospel súd prvej inštancie ku konkrétnej výške výživného na navrhovateľku ako k sume primeranej jej odôvodneným potrebám a schopnostiam a možnostiam matky ako výživou povinnej osoby.

7. Súd prvej inštancie po doplnení dokazovania vo veci opätovne rozhodol napadnutým rozsudkom zo dňa 26. 01. 2018 tak ako je uvedené v bode 1. tohto odôvodnenia. Odvolací súd po preskúmaní tohto rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na jeho podklade dospel v podstate k

správnym skutkovým zisteniam a prejednávaniu veci aj správne právne posúdil, i keď sa nestotožňuje so všetkými závermi súdu prvej inštancie.

8. V zmysle ust. § 62 zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

9. Konkrétne výška výživného je teda ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávnenej, jednak na strane výživou povinnej osoby. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností každého jednotlivého prípadu, pričom sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a rozsahu jeho prípravy na budúce povolanie a ďalších okolností. Výživné pre dieťa nemá slúžiť len na uspokojovanie jeho najzákladnejších hmotných potrieb (jedlo, bývanie, ošatenie, obuv), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.). Na strane povinnej osoby sa skúmajú jej schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet vyživovaných osôb, výška výživného voči týmto osobám a pod.

10. Súd prvej inštancie vychádzajúc pri úprave rozsahu vyživovacej povinnosti zo zákonných kritérií, ktorými sú na jednej strane schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby - matky a na druhej strane odôvodnené potreby (plnoletého) dieťaťa (§ 62, § 63, § 75 ods. 1 zákona o rodine) uložil matke navrhovateľky povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou 280,- eur mesačne od 01. 07. 2012 do 30. 09. 2013 a od 01. 10. 2013 vo výške 330,- eur mesačne. Vychádzajúc z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje s výškou výživného určenou súdom prvej inštancie, ktorú považuje jednak za primeranú možnostiam a schopnostiam matky navrhovateľky, ako aj odôvodneným potrebám navrhovateľky.

11. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, dospel k záveru, že prezentované zárobkové pomery matky navrhovateľky prostredníctvom daňových priznaní neodzrkadľujú jej skutočné príjmy a jej skutočnú životnú úroveň. Výdavky prezentované matkou navrhovateľky na bežný život tak ako ich ustálil súd prvej inštancie (bod 26 posledný odsek odôvodnenia napadnutého rozsudku na str. 33) sú podstatne vyššie ako prezentované príjmy matky podľa daňových priznaní. Matka v odvolaní uvádza, že jej príjem sa od r. 2013 zásadne nezmenil a je v priemere 200,- eur mesačne, z predložených daňových priznaní však vyplýva, že v roku 2015 a 2016 sa matka dostala do daňovej straty, zatiaľ čo v rokoch 2013 a 2014 mala byť ešte zisková. Matka, napriek tomu, že rapídny pokles príjmov od roku 2013 odôvodňovala zhoršením situácie na trhu právnych služieb a úbytkom paušálnych klientov, naďalej zamestnáva asistentku, ktorej platí plat vo výške 600,- eur (ako uviedla v odvolaní) a 309,- eur platí na odvodoch na uvedenú zamestnankyňu (spolu cca 900,- eur, z ktorej sumy by mohla hradiť výživné na navrhovateľku). Uvedené nenasvedčuje tvrdeniu matky o zhoršení situácie na trhu s právnymi službami a pokiaľ tomu tak je, sú zrejme výdavky na asistentku vo výške, ktorá je schopná pokryť výživné na navrhovateľku (pri zákonnej prednosti výživného na dieťa) neodôvodnené.

12. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že samotný príjem výživou povinnej osoby nemôže byť pri určení výšky výživného smerodajný, keď napriek nízkemu príjmu môže ostatná majetková situácia výživou povinného rodiča odôvodňovať určenie vyššej vyživovacej povinnosti. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že matka je vlastníčkou viacerých nehnuteľností. Okrem vlastníctva rodinného domu a príslušných pozemkov v kat. úz. G. Q. (LV č. XXXX.), ktorého je bezpodielovou spoluvlastníčkou spolu s otcom navrhovateľky, je vlastníčkou domu v C. (LV č. XXXX) a v Y. C. (LV č. XXX). Pokiaľ matka namieta, že nehnuteľnosti v C. a Y. C. sú zaťažené vecným bremenom, pokiaľ ide o nehnuteľnosti v Y. C., vecné bremeno je v prospech starej matky navrhovateľky z matkinej strany, v prospech ktorej (mimo iných) je zriadené i vecné bremeno na nehnuteľnostiach v C.. Podľa výpovede starej matky navrhovateľky táto býva práve v C., pričom v rodinnom dome má zriadenú i prevádzku, ktorú prenajíma. Z uvedeného vyplýva, že nehnuteľnosti v Y. C. nevyužíva nepretržite, pri danej nehnuteľnosti ide o drevenicu s tromi spálňami, pričom matka navrhovateľky môže využívať predmetnú nehnuteľnosť i na krátkodobý prenájom na rekreačné účely, čím by mohla získať ďalšie finančné prostriedky, ako správne

konštatoval i súd prvej inštancie. Nemožno tiež opomenúť, že napriek tomu, že rodinný dom v C. je vo vlastníctve matky navrhovateľky, prevádzkové priestory nachádzajúce sa v tejto nehnuteľnosti prenajíma jej matka, t. j. stará matka navrhovateľky, ktorej z tohto prenájmu zrejme plynie príjem, ktorý by mohla inak získať samotná matka navrhovateľky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je i podľa odvolacieho súdu v možnostiach a schopnostiach matky prispievať na výživu plnoletej dcéry v určenej výške. Správne súd prvej inštancie v tejto súvislosti hodnotil i skutočnosť, že matka, ktorá namieta nedostatok financií na platenie výživného žiada v konaní o vyporiadanie BSM rodinný dom patriaci do BSM, ktorého hodnota je podľa znaleckého posudku 248.000,- eur, na ktorej viazne úver s tým, že svojho bývalého manžela vyplatí.

13. Na základe uvedeného sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o ustálenie výšky minimálneho príjmu matky navrhovateľky, i keď sa nestotožnil s aplikáciou ust. § 75 ods. 1 vety druhej zákona o rodine o potencialite príjmu. Ako už odvolací súd konštatoval vo svojom predchádzajúcom (zrušujúcom) rozhodnutí, v konaní nebolo preukázané, že by matka navrhovateľky, ktorá dlhodobo vykonáva rovnakú činnosť, odmietla ponuku zamestnania, v ktorom by mohla dosahovať lepší príjem. Podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ existuje len všeobecná možnosť získať v inej práci vyšší príjem bez toho, aby možnosť vykonávať túto prácu bezprostredne reálne existovala (napr. priama ponuka práce, či vzdanie sa doteraz vykonávaného zamestnania s lepším príjmom), nie je možné obyčajnú „pasívnosť“ povinného rodiča pri získaní uvedeného zamestnania automaticky považovať za vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania. Uvedené však nič nemení na správnosti záverov súdu prvej inštancie vo vzťahu k určaniu výšky príjmu matky, ku ktorým súd prvej inštancie dospel aj na základe zohľadnenia výdavkov matky v porovnaní s príjmami prezentovanými matkou v priebehu konania a jej celkovej majetkovej situácie.

14. Pokiaľ matka v odvolaní namietala nezohľadnenie jej zdravotného stavu, i keď ochorenie matky navrhovateľky, ktorá trpí chorobou slinivky, nebolo sporné, v konaní nebolo preukázané, že by toto ochorenie zásadne bránilo matke navrhovateľky vo vykávaní jej zárobkovej činnosti. Ako nedôvodné odvolací súd vyhodnotil i námietky matky vytykajúce súdu prvej inštancie nezohľadnenie splácania hypotéky viaznucej na dome patriacom do BSM výlučne ňou a úspor pochádzajúcich z BSM, ktoré otec navrhovateľky previedol na inú osobu, keď uvedené skutočnosti je potrebné riešiť v konaní o vyporiadanie BSM, nie v konaní o určenie vyživovacej povinnosti voči dieťaťu bývalých manželov.

15. Vychádzajúc z pravidelných výdavkov navrhovateľky ako aj skutočnosti, že rovnako ako matka má vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke i jej otec, zodpovedá podľa názoru odvolacieho súdu výška výživného určená súdom prvej inštancie nielen možnostiam a schopnostiam matky navrhovateľky, ale aj odôvodneným potrebám navrhovateľky, ktoré sú jedným z kritérií pre určenie výšky výživného. Odvolací súd sa v tomto smere stotožnil so závermi súdu prvej inštancie v bode 29. odôvodnenia napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o výšku výdavkov na navrhovateľku, keď je potrebné zohľadniť nielen vek navrhovateľky a štúdium na zahraničnej vysokej škole, ale aj životný štandard, ktorej bol navrhovateľke rodičmi poskytovaný do rozchodu jej rodičov a jej odchodu od matky k otcovi. Pokiaľ matka navrhovateľky v odvolaní poukazuje na životný štýl navrhovateľky, odvolací súd uvádza, že pokiaľ sa zásadným spôsobom nezmenila životná úroveň rodičov navrhovateľky ako výživou povinných osôb (ktorá skutočnosť nebola v konaní s poukazom na vyššie uvedené preukázaná), nie je samotný odchod navrhovateľky od matky dôvodom pre zmenu jej životnej úrovne a zvykov. V konaní pritom nebolo preukázané, že by matkou vytykaný životný štýl navrhovateľky mal vplyv na jej štúdium, a teda prípravu na budúce povolanie.

16. V nadväznosti na odvoláciu námietku matky vo vzťahu k nevykonaniu ňou navrhovaného dôkazu - nevyžiadania si výpisu z účtu navrhovateľky vedeného v zahraničí, odvolací súd nepovažoval vykonanie tohto dôkazu za potrebné, keď v konaní nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o tom, že by navrhovateľka okrem výživného hradeného otcom mala iné príjmy z (vlastnej zárobkovej činnosti), ktoré by boli hradené na tento účet a ktoré by mali vplyv na trvanie vyživovacej povinnosti jej matky.

17. Ako nedôvodnú odvolací súd vyhodnotil i odvoláciu námietku matky navrhovateľky, pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti toho - ktorého rodiča. I keď navrhovateľka, vzhľadom na jej vek, nevyžaduje osobnú starostlivosť, nie je vylúčené zohľadnenie aj inej formy, ktorou sa otec podieľa na výžive a celkovej životnej úrovni navrhovateľky, a to napr. úhradou výdavkov spojených s bývaním

navrhovateľky u jej starej matky (t. j. matky otca) a to bez ohľadu na to, či v domácnosti starej matky býva i otec navrhovateľky, pokiaľ hradí výdavky navrhovateľky spojené s jej bývaním, či trávením voľného času, dovoleniek, výletov, vrátane úhrady s tým spojených výdavkov. Pokiaľ matka v odvolaní namietala, že vzhľadom na výšku súdom uznaných odôvodnených potrieb a výživné hradené otcom a ňou za obdobie od 01. 10. 2013 zameškané výživné nevzniklo, odvolací súd uvádza, že výživné poskytované otcom nemôže suplovať povinnosť matky plniť si vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke.

18. Vychádzajúc z uvedených skutočností odvolací súd, stotožniac sa so závermi súdu prvej inštancie, s prihliadnutím na pomery tak matky navrhovateľky ako výživou povinnej osoby, ako aj navrhovateľky ako výživou oprávnenej osoby, sa odvolací súd stotožňuje s výškou výživného určenou súdom prvej inštancie, z ktorého dôvodu napadnuté rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

19. Výroku, ktorým súd návrh navrhovateľky vo zvyšnej časti zamietol sa odvolací súd nedotkol, keďže tento nebol odvolaním žiadneho z účastníkov konania napadnutý.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 58, § 52 C. m. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keď nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov konania.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)